

Umowa o dofinansowanie projektu nr MEN/2016/DWKI/604

Tytuł projektu zgodnie z umową o dofinansowanie: „Upowszechnianie wśród wszystkich pracowników szkoły umiejętności rozpoznawania sytuacji zagrożenia oraz wiedzy o zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia”

Beneficjent: Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych

„**Bezpieczna szkoła, bezpieczna przyszłość**” to projekt w całości finansowany ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej, realizowany w ramach „Bezpieczna+”- rządowego programu wspomaganie w latach 2015–2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w placówkach oświatowych. **Dla odbiorcy ostatecznego działań projektowych, czyli dla szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych uczestnictwo w projekcie na każdym etapie jest całkowicie bezpłatne.**

Cel projektu: projekt skupia się na zwiększaniu bezpieczeństwa w szkołach poprzez tworzenie przyjaznego środowiska pracy i nauki. Działania mają na celu prewencję przeciwko wystąpieniu zagrożenia jakim jest szeroko pojęty akt terroryzmu poprzez stworzenie właściwych procedur postępowania na wypadek wystąpienia sytuacji zagrożenia w postaci wtargnięcia osób niebezpiecznych z zewnątrz (z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa i standardów).

Zadania realizowane w ramach projektu:

1. Przegląd stanu bezpieczeństwa w szkołach,
2. Rekomendacje do szkolnych procedur postępowania na wypadek wystąpienia sytuacji zagrożenia,
3. Szkolenia dla nauczycieli i pracowników szkoły,

Ad 1 Przegląd stanu bezpieczeństwa w szkołach

Cel działania: Audytor podczas wizyty sprawdzającej w szkole pozyskuje informacje na temat bezpieczeństwa w szkole oraz skali i typów zagrożeń występujących na jej terenie w kontekście zagrożenia zewnętrznego jakim jest terroryzm.

Podczas wizyty przeprowadzone zostaje:

- OGLĄD zewnętrzny i wewnętrzny, możliwość dostępu osób trzecich do placówki,
- WYWIAD: rozmowa z dyrektorem szkoły i/lub wskazanym zespołem osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w placówce przeprowadzona na podstawie przygotowanych ustandaryzowanych wcześniej ankiet.

1. Przegląd skupia się na kilku wybranych obszarach związanych z odpowiednim zabezpieczeniem jednostki przed aktami terroryzmu, m.in.:

procedur postępowania oraz umiejętność właściwej reakcji w sytuacji realnego zagrożenia. Po przeprowadzonym warsztacie prelegenci wskażą popełniane błędy, reakcję pożądaną oraz wypracują wraz z uczestnikami szkolenia procedury właściwej reakcji na niebezpieczeństwo terroryzmu. Wypracowane rozwiązania i metody możliwe będą od zastosowania w pracy już następnego dnia po szkoleniu. Uczestnicy szkolenia biorą czynny udział w warsztacie. W każdej grupie szkoleniowej znajdzie się ekspert – prelegent. Zadaniem uczestników będzie przedstawienie reakcji na zainscenizowaną sytuację zagrożenia, a następnie analiza podjętych działań, wyciągnięcie wniosków i opracowanie spójnej procedury postępowania.

Cele ogólne szkolenia:

Upowszechnienie wśród wszystkich pracowników szkoły umiejętności rozpoznawania sytuacji zagrożenia oraz wiedzy o zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia

Poznanie zagrożeń zewnętrznych, które mogą naruszyć bezpieczeństwo w szkole, placówce. Uświadomienie konieczności zaplanowania określonych działań w sytuacji zagrożenia. Kształtowanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacji zagrażających życiu lub zdrowiu.

Cele szczegółowe szkolenia:

Po zajęciach uczestnik:

- wyjaśnia pojęcia: agresja, trudna sytuacja, zachowanie agresywne, przemoc, terroryzm, prowokacja, ingerencja, procedura, postawa.....,
- określa podstawowe rodzaje agresji zewnętrznej, opisuje wskaźniki agresji,
- analizuje czynniki sprzyjające zagrożeniom współczesnej szkoły/placówki,
- określa zagrożenia zewnętrzne dla współczesnej szkoły/placówki,
- rozpoznaje sytuacje trudne dla siebie, wpływające na zachwianie bezpieczeństwa,
- nazywa typy sytuacji zagrażających bezpieczeństwu zbiorowości,
- analizuje sytuacje niebezpieczne dla szkoły/placówki,
- dokonuje oceny zachowania jednostki wobec zagrożenia, wskazuje prawidłowe działania,
- wskazuje jak należy zachować się wobec zagrożeń terrorystycznych,
- analizuje czynniki ryzyka zachowań wobec sytuacji trudnych, niebezpiecznych,
- projektuje sposób postępowania wobec zagrożeń terrorystycznych,
- opracowuje i wdraża procedurę postępowania w sytuacji zagrożenia ,
- dostosowuje procedury postępowania w sytuacji zagrożenia do osób niepełnosprawnych,
- wskazuje instytucje i telefony alarmowe wobec zagrożeń szkoły/placówki,

- Ogląd zewnętrzny w tym:
  - ilość dostępnych wejść do placówki,
  - stan ogrodzenia, stan bramy wejściowej,
  - występowanie monitoringu (kamery),
  - możliwości ewakuacyjne,
  - otoczenie szkoły,
  - drogi ewakuacyjne,
  - ocena stanu architektonicznego obiektu.
2. Ogląd wewnętrzny:
- oznaczenie dróg ewakuacyjnych,
  - ocena ciągów komunikacyjnych,
  - bariery architektoniczne,
  - ilość kondygnacji,
  - występowanie lub nie ochrony, sposób ochrony budynku i jego użytkowników,
  - możliwości ewakuacyjne,
  - klasy – ich umiejscowienie, wejścia - drzwi, okna,
  - ciągi wentylacyjne,
  - ogląd toalet, sal gimnastycznych, kuchni, stołówek, magazynów i innych pomieszczeń.
3. Zagrożenia zewnętrzne – dostęp osób trzecich do placówki:
- sposób identyfikacji interesantów,
  - monitoring wewnętrzny,
  - dostępność dokumentacji – procedur bezpieczeństwa.

Wywiad dotyczyć będzie także świadomości zagrożenia terroryzmem, umiejętności rozpoznawania jego odmian i reakcji w sytuacji zagrożenia. Celem wywiadu jest odpowiedź na następujące pytania:

1. jakie procedury bezpieczeństwa obowiązują w placówce i jaka jest ich dostępność,
2. jak często przeprowadzane są szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i jaki jest ich charakter,
3. jak często organizowane są akcje sprawdzające procedury bezpieczeństwa,
4. jak kontrolowany jest system informacji wewnętrznej o zagrożeniach,
5. jak prowadzona jest polityka bezpieczeństwa szkoły w aspekcie zagrożeń zewnętrznych.

Przeгляд przeprowadzony zostanie w 2,3 tys. placówkach szkolnych przekroju: szkoły podstawowe, gimnazja ,szkoły ponadgimnazjalne w tym 333 w roku 2016, 1000 w 2017, 976 w 2018.

Metodologia doboru placówek oświatowych uczestniczących w projekcie oraz sposób dotarcia do beneficjentów. Projekt zrealizowany zostanie w placówkach oświatowych na terenie całego kraju. Ich wybór dokonany zostanie metodą statystyczną, czyli udział wezmą szkoły z terenu 16 województw dobrane proporcjonalnie, czyli z uwzględnieniem wielkości województw i ilości placówek znajdujących się w nich, z podziałem na placówki zlokalizowane na terenach wiejskich, małych miast oraz dużych aglomeracji.

Ad 2 Rekomendacje do szkolnych procedur postępowania na wypadek wystąpienia sytuacji zagrożenia zewnętrznego (terroryzm)

Przeprowadzony w ramach zadania nr 1 przegląd pozwoli na wyciągnięcie wniosków, rozpoznanie zagrożeń, ich szczegółową charakterystykę oraz prawdopodobieństwo wystąpienia. Na tej podstawie opracowane zostaną indywidualne dla każdej ze szkół rekomendacje, dostosowane do specyfiki placówki. Rekomendacje przygotowywać będą zespoły specjalistów z zakresu bezpieczeństwa, edukacji i dziedzin powiązanych, z uwzględnieniem przepisów prawnych i procedur, przy współpracy specjalistów przeprowadzających monitoring, kuratoriów oświaty i organów nadzorujących szkoły.

Każda rekomendacja będzie zawierała m.in.:

1. Adresatów,
2. Opis warunków/przyczyn wykorzystania procedury,
3. Kolejne etapy postępowania w sytuacji zagrożenia: kto i co ma robić, w jaki sposób, kiedy i gdzie, do kogo ma się zwrócić, jak wyznaczać osoby odpowiedzialne za reagowanie w sytuacji realnego zagrożenia.

Zakres odpowiedzialności i nadzoru.

Uwzględniając specyfikę jednostki oświatowej opracowane zostaną następujące rekomendacje:

1. Ewakuacja w czasie lekcji i przerwy,
2. Ładunek wybuchowy, podejrzany pakunek,
3. Włamanie do szkoły, kradzież,
4. Wtargnięcie terrorystów,
5. Agresywny intruz,
6. Agresywny uczeń,

Rekomendacje będą zawierały zasady mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia zdarzeń opisanych powyżej, jak i szczegółowe opis postępowania w momencie zaistnienia sytuacji kryzysowej, czyli:

- a) właściwe zachowania i działania np. podczas zajęć szkolnych lub w sytuacjach nadzwyczajnych często spotykanych w szkołach lub dających się przewidzieć,
- b) sposób nadzoru przestrzegania procedur przez pracowników, uczniów oraz gości,
- c) zalecane szkolenia np. dla personelu, młodzieży w celu doskonalenia umiejętności postępowania w sytuacji zagrożenia kształtujące wśród młodzieży poczucie odpowiedzialności za siebie,
- d) opracowane zasady postępowania w sytuacjach życia codziennego szkoły: opieka nad uczniami w czasie zajęć, właściwy sposób poruszania się podczas przerw, zabronione zachowanie,
- e) opracowane procedury postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych – zagrożenia terroryzmem, w tym:
- ewakuacja,
  - rozwiązywanie konfliktów i sporów na terenie szkoły,
  - zasady postępowania w przypadku agresywnych zachowań,
  - wzywanie pomocy w sytuacjach zagrożenia.

Zgodnie z założeniami projektu rekomendacje będą stanowiły będą jedynie wytyczne nie będą jednocześnie źródłem wywierania nacisku na organy zarządzające w placówkach edukacyjnych.

Ad 3 Szkolenia dla nauczycieli i pracowników szkoły

W projekcie przewidziano organizację 2300 szkoleń w tym 333 w roku 2016, 1000 w roku 2017 i 967 w roku 2018. Szkolenia prowadzone będą przez specjalistów posiadających doświadczenie w ich prowadzeniu. Podczas szkoleń zawierających elementy warsztatu przekazana będzie niezbędna wiedza z zakresu bezpieczeństwa i postępowania w sytuacjach zagrożenia. Dodatkowym atutem trenerów będzie znajomość tematyki edukacji, zasad funkcjonowania placówek oświatowych.

Szkolenia odbywać się będą w warunkach laboratoryjnych, czyli bez obecności uczniów, przeprowadzane będą w szkołach, wezmą w nich udział nauczyciele i inni pracownicy szkoły/placówki oświatowej wyznaczeni przez dyrekcję. Szkolenia składać się będą z części teoretycznej oraz praktycznego warsztatu i potrwać 4-5 godzin lekcyjnych. Wykład: składać się będzie z bloków tematycznych mających na celu omówienie zagrożenia i przeciwdziałania zagrożeniu terroryzmem. Wykład uzupełniony zostanie o dyskusję i wymianę spostrzeżeń. W ramach projektu przewiduje się jednolity schemat szkoleń z uwzględnieniem specyfiki jednostki, z którą Wnioskodawca zapozna się podczas przeprowadzonego wcześniej przeglądu. Zakłada się, że wśród prelegentów znajdzie się osoba, która przeprowadzała wcześniej .

Warsztat: część praktyczna szkolenia to forma warsztatu na podstawie przygotowanych wcześniej scenariuszy, zawierać one będą opracowanie sytuacji zagrożenia terroryzmem przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa w szkołach / placówkach oświatowych przy udziale policji i psychologów. Warsztat ma na celu obserwację znajomości